

عنوان مقاله:

شیوه های متمایز جبران خسارت مالی نقض تعهدات قراردادی در فقه امامیه و حنفیه

محل انتشار:

دوفصلنامه فقه و اجتهاد، دوره 9، شماره 17 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

سید جواد حسینی خواه - معاون پژوهشی مرکز فقهی ائمه اطهار

حوریه خدایی - مدرس حوزه و دانشگاه

میرتقی حسینی گرگانی - استاد درس خارج حوزه علمیه قم.

خلاصه مقاله:

در فقه اسلامی، اصل لزوم کلیه قراردادها پذیرفته شده و طرفین ملزم هستند به تعهدات خود عمل نمایند. در مواردی که یکی از طرفین قرارداد به تعهدات خود عمل نکند، نقض صورت گرفته و باید طرف ناقض، خسارت مالی وارد شده را با برگرداندن وضعیت به حالت سابق جبران نماید. لذا بررسی شیوه های جبران خسارت از اهمیت ویژه برخوردار است. در این پژوهش با استفاده از مطالعات کتابخانه ای و بررسی به روش تحلیلی تطبیقی سعی شده است اختلاف آرای فقهای امامیه و حنفی در شیوه های جبران خسارت مالی در عین و منافع مورد بررسی قرار گیرد. حاصل پژوهش پیش رو آن است که در فقه امامیه زیان زننده در مقابل ضرر مالی اعم از عین، منافع و یا ارش عیوب وارد شده و در صورت وقوع غبن به طور مطلق مسئول می باشد؛ اما فقه حنفی ضمان آور بودن ضرر در منافع و اختیار پذیرش معامله و دریافت ارش را نپذیرفته و خيار غبن را به طور محدود در صورت تدلیس، موجب اختیار فسخ زیان دیده دانسته است. نگارنده با بررسی آراء فقها با توجه به تفاوت بنیادی دو دیدگاه در ضمان منافع و ثبوت ارش، شرط ضمن عقد و جبران خسارت در غبن، تشکیل نظام واحد در جبران خسارت مالی را منتفی دانسته است؛ اما نظر به اینکه در سال های اخیر در حقوق کشور افغانستان، فقه امامیه در کنار فقه حنفی مبنای قانونگذاری قرار گرفته، در این نوشتار با بررسی تطبیقی حقوق کشور افغانستان، میزان انطباق و تغایر حقوق این کشور با فقه شیعه بیان گردیده است.

کلمات کلیدی:

تعهدات، خسارت مالی، شیوه های جبران خسارت، ضمان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1638641>

